

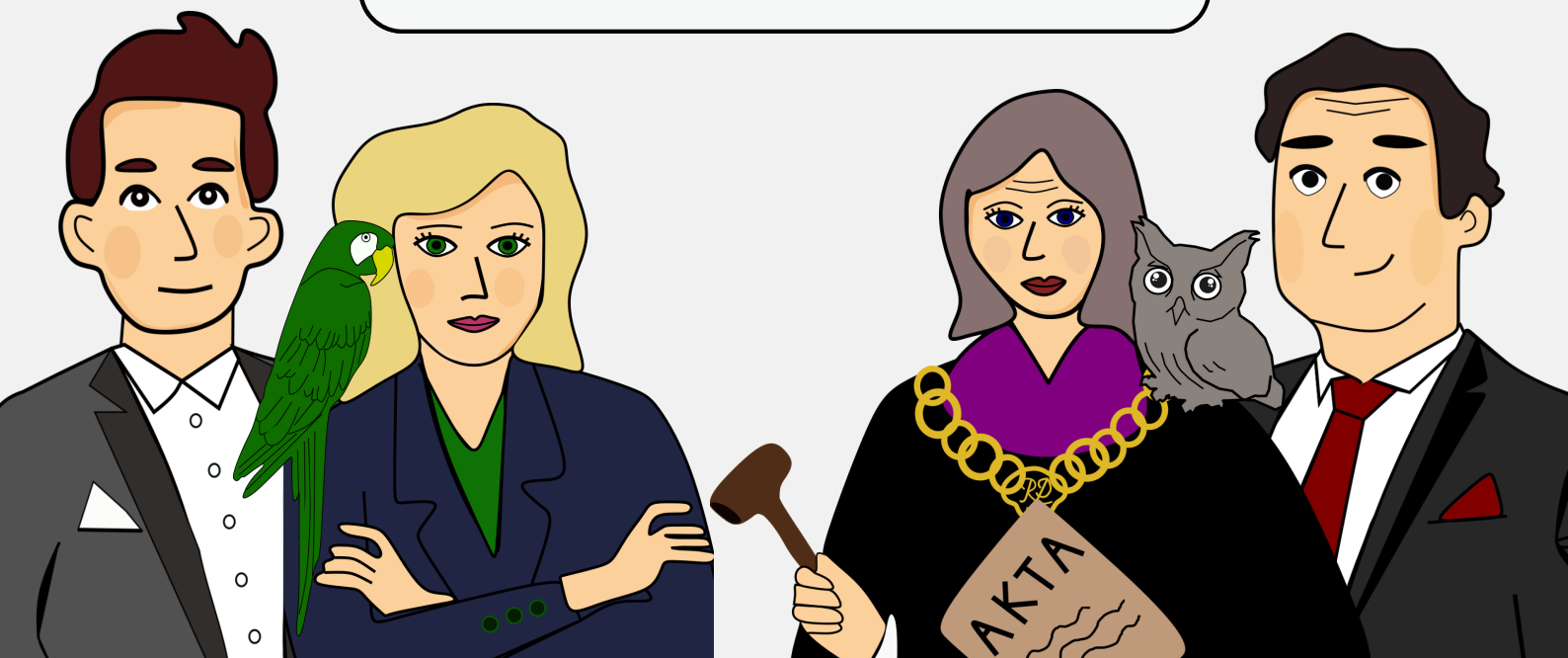

KAZUŚNIK SZKOŁY PODSTAWOWE

Kazuśnik to zbiór zadań adresowany do szkół podstawowych, który został przygotowany przez Wydział do spraw Edukacji Prawnej w Ministerstwie Sprawiedliwości na bazie I edycji konkursu edukacyjnego o nazwie „Liga Sprawiedliwości”. Kazuśnik to materiał edukacyjny, którym może posłużyć się nauczyciel przy prowadzeniu zajęć z zakresu edukacji prawnej w szkole podstawowej.

■ ● ▲ DOŁĄCZ DO LIGI SPRAWIEDLIWOŚCI!

1. Wprowadzenie
2. Poznaj postacie
3. Kazusy i odpowiedzi

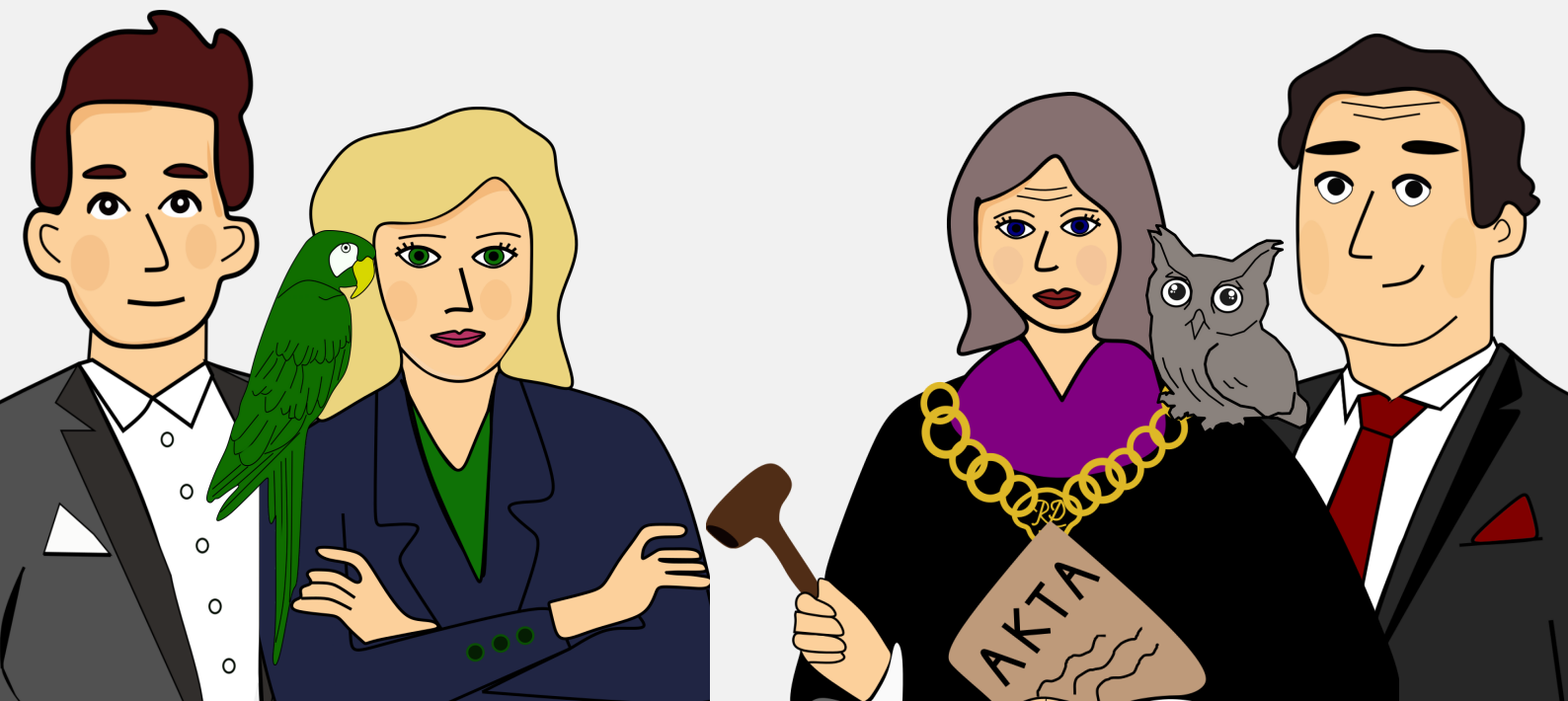
WPROWADZENIE

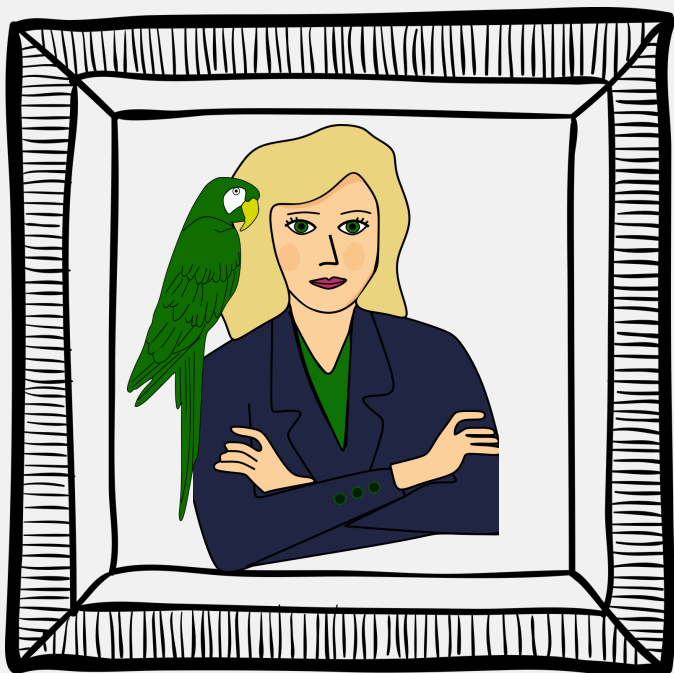
Pomóż bohaterom, poznaj prawo!

Czwórka niezwykłych bohaterów potrzebuje Twojej pomocy. Alicja, Stanisława, Krzysztof i Przemysław na co dzień walczą z groźnymi przestępcami. W swojej pracy zajmują się też zwykłymi sprawami, chroniąc swoje miasto – Prawy Zakątek, przed niesprawiedliwością. Niestety całkiem niedawno w Prawym Zakątku pojawili się niechciani goście na czele z ich szefem, Stefanem Groźnym. Bandyty bez wahania wygrażają, że jeżeli prawnicy nie poradzą sobie z miejskimi problemami, to oni sami zajmą się „porządkiem w mieście”. Choć Alicja, Stanisława, Krzysztof i Przemysław pracują w różnych zawodach prawniczych – jako adwokat, sędzia, prokurator, oraz komornik, to przede wszystkim łączy ich jedno – pasja do prawa!

Dziś to oni potrzebują Twojej pomocy, tak aby perfekcyjnie wykonać wszystkie swoje obowiązki i pokazać mafii, że w mieście panuje ład i porządek. Czy będzie to łatwe zadanie? Zapewne nie, lecz dzięki niemu poznasz nie tylko naszych bohaterów, ale i prawo w działaniu!

POZNAJ BOHATERÓW

Alicja Kauzyperda

To Alicja Kauzyperda i jej papuga Mecenias. Alicja jest świeżo upieczonym adwokatem i do swojej nowej roli przygotowywać musiała się przez 5 lat studiów prawniczych i kolejne 3 lata aplikacji adwokackiej. Na samym końcu musiała zdać jeszcze specjalny egzamin. Panią Alicję codziennie budzi głos jej ukochanej papugi krzyczącej na całe mieszkanie „Wsta-a-waj, wsta-a-waj!”.

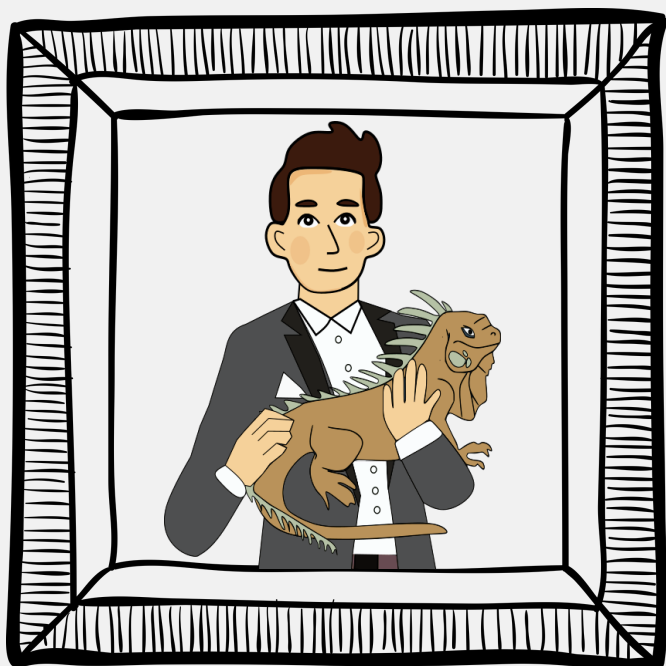
Stanisława Temidzka jest sędzią od przeszło 20 lat. Uwielbia swój zawód oraz skomplikowane zadania i choć godziny pracy czasami są wyzwaniem, to zawsze doskonale radzi sobie ze wszystkim. W ważnych chwilach z pomocą przychodzi jej najlepszy pierzasty przyjaciel – jej niezwykła sowa, którą sędzia nazwała luris.

Na początku swojej drogi zawodowej Stanisława prowadziła bowiem sprawę przeciwko gangowi, który zajmował się nielegalnym handlem sów.

Stanisława Temidzka

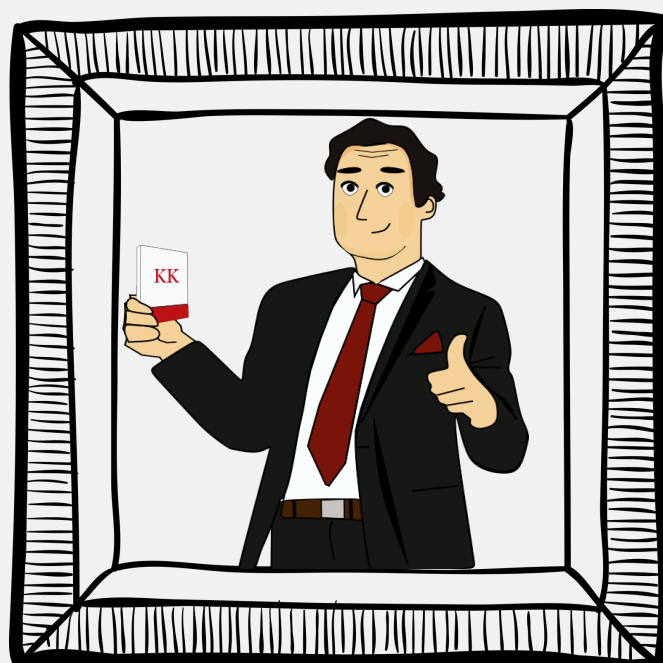
POZNAJ BOHATERÓW

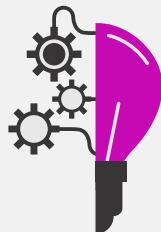
Krzysztof Zabrał

To Krzysztof Zabrał i jego iguana Culpa. Krzysztof jest komornikiem. Zanim został komornikiem, to studiował przez 5 lat prawo, a następnie przez kolejne 2 lata brał udział w aplikacji komorniczej. Krzysztof przed pracą zawsze pije kawę w ulubionym kubku z nieprzypadkowym napisem: „lex kawa to podstawa”.

To prokurator Przemysław Docieklak pseudonim Skowron. Nieodłącznym towarzyszem pracy naszego prokuratora jest owczarek niemiecki, którego Docieklak nazwał Nakazem. Przemysław zawsze wstaje wcześnie rano i zaczyna swój dzień od dawki solidnego treningu. Poranne sparingi bokserskie pozwalają Skowronowi oczyścić umysł, poukładać wszystkie myśli, a przy okazji zadbać o formę, co jest niezwykle istotne w sytuacji, gdy musi stanąć naprzeciw groźnym kryminalistom.

Przemysław Docieklak

Kazuśnik zawiera zbiór 10 zadań
wraz z odpowiedziami. Powodzenia!

KAZUŚ 1

„Ostatni gryz kukurydzianego paluszka i jedziemy do sądu” – pomyślała sędzia Temidzka. Szybko wypita kawę i wsiadła do samochodu. Po 15 minutach jej oczom ukazał się sąd rejonowy, w którym orzekała. Budynek sądu był wielki i monumentalny. Czuć było bijące od niego poczucie sprawiedliwości. Sędzia Stanisława była dumna ze swojego miejsca pracy i bardzo cieszyła się, że może pracować w tak wspaniałym gmachu.

Sędzia Temidzka przekroczyła mury sądu rejonowego i udała się do gabinetu, aby przebrać się w sędziowską togę. Otworzyła szafę i jej oczom ukazały się trzy togi. Pierwsza miała zielony żabot, druga czerwony, a trzecia fioletowy. Którą togę i dlaczego powinna założyć sędzia Stanisława Temidzka?

Stosownie do swojej funkcji ubrana sędzia wkroczyła na salę sądową. Jej oczom ukazało się dobrze znane jej miejsce, w którym wszystko jest zawsze na swoim miejscu i ma jakieś zastosowanie. Usiadła na miejscu specjalnie przygotowanym dla sędziego. Rozejrzała się po sali, widząc miejsce dla protokolanta, powoda, świadków, publiczności i pozwanego. Widziałeś/aś kiedyś, jak wygląda sala sądowa? Narysuj ją i opisz dokładnie każde miejsce na sali.

ZADANIA DO KAZUŚU

- Jak wygląda Twój sąd rejonowy?
- Którą togę i dlaczego powinna założyć sędzia Stanisława Temidzka?
- Narysuj ją i opisz dokładnie każde miejsce na sali.

ODPOWIEDZI KAZUS 1

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości strojem urzędowym sędziego na rozprawie jest toga. Kolor żabotu oraz obszyć różni się w zależności od zawodu prawniczego.

Sędzia nosi żabot w kolorze fioletowym, ponieważ fiolet symbolizuje analityczne nastawienie, powściągliwość i neutralność. Dodatkowo sędzia przewodniczący rozprawie nakłada na kołnierz togi łańcuch barwy złotej z wizerunkiem godła Polski o tej samej barwie, co podkreśla fakt, że sędzia wydaje wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Przebieg i porządek posiedzenia lub rozprawy

§ 109. [Miejsca zajmowane przez poszczególne osoby na sali rozpraw]

1. Przewodniczący składu orzekającego zajmuje miejsce środkowe za stołem sędziowskim, a pozostali członkowie miejsca obok przewodniczącego, przy czym drugi sędzia po lewej stronie przewodniczącego.
2. W razie wyznaczenia sędziego dodatkowego lub sędziów dodatkowych, oni także zajmują miejsca za stołem sędziowskim. O wyznaczeniu sędziego dodatkowego przewodniczący składu orzekającego informuje na pierwszym terminie rozprawy.
3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie wyznaczenia ławnika dodatkowego, asesora sądowego dodatkowego, ławników dodatkowych lub asesorów sądowych dodatkowych.
4. Protokolant zajmuje miejsce przy stole sędziowskim po lewej stronie sądu, o ile przewodniczący nie zarządzi inaczej.
5. Prokurator, oskarżyciel inny niż prokurator, powód, wnioskodawca lub przedstawiciel społeczny zajmują miejsca przed stołem sędziowskim po prawej stronie sądu, a oskarżony, pozwany i inni uczestnicy postępowania - po lewej stronie sądu. Interwenient uboczny zajmuje miejsce obok strony, do której przystąpił.

POTRZEBNE AKTY PRAWNE

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI Z DNIA 14 SIERPNIA 2007 R. W SPRAWIE OKREŚLENIA WZORU STROJU URZĘDOWEGO SĘDZIÓW NA ROZPRAWIE
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI Z DNIA 18 CZERWCA 2019 R. - REGULAMIN URZĘDOWANIA SĄDÓW Powszechnych

KAZUŚ 2

Prokurator Przemysław Docieklak pił wodę po solidnym porannym treningu. Aktywność fizyczna bardzo pomaga mu w przygotowaniu się do pracy. Jego wierny pies Nakaz podgryzał nogę od ławeczki do ćwiczeń. Nakaz jest dobrym pieskiem, ale czasami niesfornym. Prokurator wyjął kanapkę, którą miał przygotowaną na śniadanie. „Znowu z pasztetem” – pomyślał, „Nie lubię pasztetu”. Szybko zjadł kanapkę i zaczął przebierać się do pracy. Założył swój garnitur, a do niego dobrał jak zawsze czerwone skarpetki i czerwony krawat. Jak myślisz, dlaczego ulubionym kolorem prokuratora jest czerwony? Co symbolizuje czerwony kolor w todze prokuratora?

Docieklak wyszedł z klubu sportowego, świeże, rześkie powietrze chłodnego poranka sprawiało, że czuł się bardzo dobrze. Był gotowy na kolejny dzień ścigania przestępców. Wszedł do budynku prokuratury. Przywitał się ze strażnikiem, a następnie udał się do swojego biura. Na stole piętrzyły się dokumenty. Bardzo zmęczony po porannym treningu Docieklak przez sekundkę zapomniał, czym ma się dzisiaj zajmować. Pomóż prokuratorowi! Wymień w punktach, czym w swojej pracy może zajmować się prokurator.

Po załatwieniu wszystkich prac biurowych, zaplanowaniu całej pracy na dzisiaj, prokurator Docieklak poszedł wykonywać swoje obowiązki w terenie. Prokurator musi być bardzo skrupulatny i dociekliwy. Z tego powodu ma ciągły kontakt z wieloma osobami. Codziennie na swojej drodze Skowron spotyka zarówno ludzi dobrych, którzy pomagają mu w rozwiązywaniu zagadek, jak i ludzi o złej woli, których próbuje zdemaskować i postawić przed obliczem sprawiedliwości.

ZADANIA DO KAZUŚU

- Narysuj togę prokuratorską.
- Wymień w punktach, czym w swojej pracy może zajmować się prokurator.
- Jak myślisz, z kim prokurator Przemysław Docieklak może się spotykać w swojej pracy?

ODPOWIEDZI KAZUS 2

Prokuratura wykonuje zadania w zakresie ścigania przestępstw oraz stoi na straży prawa. Do obowiązków prokuratora należy między innymi:

- 1) prowadzenie lub nadzorowanie postępowania przygotowawczego w sprawach karnych oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami;
- 2) wytaczanie powództw w sprawach cywilnych oraz składanie wniosków i udział w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jeżeli tego wymaga ochrona praworządności, interesu społecznego, własności lub praw obywateli;
- 3) podejmowanie środków przewidzianych prawem, zmierzających do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa w postępowaniu sądowym, administracyjnym, w sprawach o wykroczenia oraz w innych postępowaniach przewidzianych przez ustawę;
- 4) sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem postanowień o tymczasowym aresztowaniu oraz innych decyzji o pozbawieniu wolności;
- 5) zaskarżanie do sądu niezgodnych z prawem decyzji administracyjnych oraz udział w postępowaniu sądowym w sprawach zgodności z prawem takich decyzji;
- 6) koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw lub przestępstw skarbowych, prowadzonej przez inne organy państwowe;
- 7) współdziałanie z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa;
- 8) opiniowanie projektów aktów normatywnych.

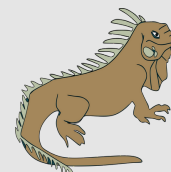
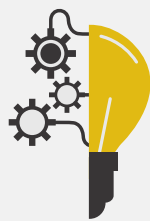
Prokurator w swojej pracy może spotkać m.in.: sędziów, ławników, protokolantów, adwokatów, radców prawnych, oskarżonych, świadków, ofiary przestępstw, biegłych, publiczność, przestępców, czy policjantów.

POTRZEBNE AKTY PRAWNE

- USTAWA Z DNIA 28 STYCZNIA 2016 R. PRAWO O PROKURATURZE (T.J. DZ. U. Z 2021 R. POZ. 66)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI Z DNIA 7 KWIETNIA 2016 R. REGULAMIN WEWNĘTRZNEGO URZĘDOWANIA POWSZECHNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH PROKURATURY (T.J. DZ. U. Z 2017 R. POZ. 1206 Z PÓŹN. ZM.)

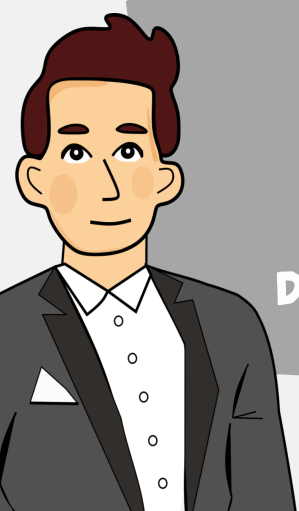
KAZUS 3

Pewnego dnia komornik Krzysztof Zabrał egzekwował poszczególne składniki majątku słynącego z awanturniczego stylu życia i niemającego dobrej sławy wśród mieszkańców okolicznej wioski dłużnika - Piotra Winnego. Komornik zajął jego traktor, telewizor i wziął lodówkę, a także telefon. Niestety było to za mało, żeby pokryć niebotyczne, stopniowo powiększające się długi Piotra, który zaciągając coraz to nowe kredyty, wydawał pieniądze na używki: papierosy i alkohol. Komornik Zabrał, widząc żywot rozrutnego Piotra, postanowił zająć także jego opał i jedzenie, które były Piotrowi niezbędne do przeżycia mroźnego, zimowego miesiąca. Czy Twoim zdaniem komornik Krzysztof Zabrał postąpił słusznie?

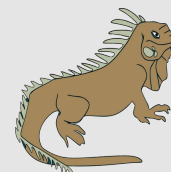
Komornik Zabrał nie ma lekkiego życia. Nie chodzi tylko o wymagającą wzmożonego wysiłku pracę. Często zdarza się, że ludzie obgadują go za jego plecami. Mówią, że „komornik coś zabrał”. Pod adresem Krzysztofa Zabrała pojawiają się również niewybredne komentarze.

Krzysztof Zabrał trochę nie rozumie tej sytuacji. Przecież jako komornik sądowy wykonuje ciężką, potrzebną pracę. Po prostu egzekwuje wyroki sądu. Dłużnicy często są wobec niego wulgarni, niedawno nawet jeden z dłużników oblał go zupą i wyrzucił z domu. Jak myślisz, dlaczego ludzie mają negatywne i stereotypowe zdanie o komorniku? Dlaczego ich opinia jest niewłaściwa?

ZADANIA DO KAZUSU

- Czy Twoim zdaniem komornik Krzysztof Zabrał postąpił słusznie?
- Jak myślisz, dlaczego ludzie mają negatywne i stereotypowe zdanie o komorniku?
- Dlaczego ich opinia jest niewłaściwa?

KAZUS 3

Krzysztof Zabrał musi dokonać egzekucji składników majątku Henryka Lekkomysłnego - przedsiębiorcy, który popadł w długi. Zabrał musi zająć przedmioty o wartości około 250 000 zł. U Henryka Lekkomysłnego znajduje się wiele wartościowych przedmiotów pochodzących z czasów, gdy jego przedsiębiorstwo było bardzo dochodowe, a on sam nie zaczął zadawać się z przestępczym półświatkiem. Pomóż Krzysztofowi Zabrałowi wybrać przedmioty tak, aby ich brak nie sprawił nadmiernych trudności w codziennym życiu Henryka. Uzasadnij swój wybór.

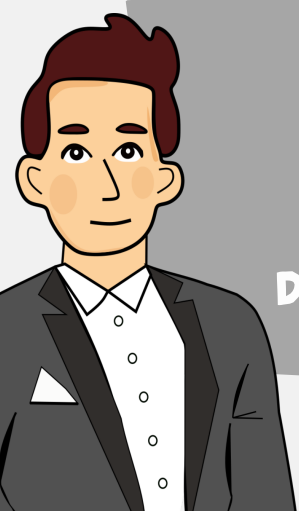
Henryk Lekkomysłny jest właścicielem następujących rzeczy:

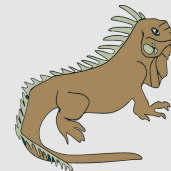
- Samochodu marki BMW o wartości 200 000 zł (często wyrusza w nim w popołudniowe przejażdżki)
- Samochodu dostawczego o wartości 40 000 zł (który służy do prowadzenia firmy)
- Komputera firmy Ph o wartości 5 000 zł.
- Materiałów budowlanych o wartości 150 000 zł (Henryk prowadzi firmę budowlaną)
- Złotego długopisu z diamentową skuwką o wartości 10 000 zł.
- 5 telefonów firmy Banana o wartości 5 000 zł każdy. (Henryk rzadko je używa)
- Telefonu firmy HaiMei o wartości 150 zł (ma w nim wszystkie kontakty i często z niego dzwoni)
- Drewna na opał do kominka i produktów codziennego użytku o wartości 30 000 zł.
- Kolekcji popiersi rzymskich cesarzy z porcelany o wartości 45 000 zł.
- Ubrań o wartości 6000 zł.
- Zapasów żywności o wartości 3000 zł.
- Narzędzi wykorzystywanych przez pracowników Henryka o wartości 16 000 zł.
- Specjalistycznych maszyn budowlanych o wartości 250 000 zł.
- Drogocennego, pozostającego w rodzinie Lekkomysłnych od wieków oprawionego szkicu autorstwa Jana Matejki o wartości 200 000 zł.

ZADANIA DO KAZUSU

- Pomóż Krzysztofowi Zabrałowi wybrać przedmioty tak, aby ich brak nie powodował nadmiernych trudności w codziennym życiu Henryka. Uzasadnij swój wybór.

ODPOWIEDZI KAZUS 3

Postępowanie komornika Krzysztofa Zabrała wobec Piotra Winnego było niesłuszne. W art. 829. Kodeksu postępowania cywilnego określone jest, że egzekucji nie podlegają zapasy żywności i opału niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny na okres jednego miesiąca. Komornik nie powinien zająć opału i jedzenia, bo były one niezbędne Piotrowi do przeżycia kolejnego miesiąca.

Dłużnicy mają do komornika negatywne nastawienie i często są dla niego opryskliwi. Dzieje się tak, gdyż dłużnicy niesłusznie próbują obwinąć komornika za zabór ich rzeczy, uważając przy tym, że komornik bezzasadnie chce odebrać im majątek.

Przedmioty, których Krzysztof Zabrał nie powinien zabrać:

- Samochód dostawczy o wartości 40 000 zł (rzecz potrzebna do prowadzenia przedsiębiorstwa)
- Komputer firmy Ph o wartości 5 000 zł (niezbędny do pracy)
- Materiały budowlane o wartości 150 000 zł.
- 5 telefonów firmy Banana o wartości 5 000 zł każdy.
- Telefon firmy HaiMei o wartości 150 zł (dłużnik często z niego korzysta, jest mu on potrzebny, ma dla niego znaczną wartość użytkową)
- Drewno na opał do kominka i produkty codziennego użytku o wartości 30 000 zł (są to rzeczy wykorzystywane do codziennego życia, bez tego trudno byłoby przeżyć)
- Ubrania o wartości 6000 zł (są to rzeczy codziennego użytku)
- Zapasy żywności o wartości 3000 zł (nie może odebrać jedzenia, nie podlega ono zajęciu)
- Narzędzia wykorzystywane przez pracowników Henryka o wartości 16 000 zł (są one potrzebne do pracy, są wykorzystywane w przedsiębiorstwie)
- Specjalistyczne maszyny budowlane o wartości 250 000 zł (są one wykorzystywane w przedsiębiorstwie).

**POTRZEBNE
AKTY PRAWNE**

- KODEKSU ETYKI ZAWODOWEJ KOMORNIKA SĄDOWEGO
- USTAWA Z DNIA 17 LISTOPADA 1964 R. - KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO.

KAZUS 4

Pewnego dnia adwokat Alicja Kauzyperda wybrała się na spacer do parku wraz ze swoją ukochaną papugą „Mecenasem”. Alicja często uczęszczała na takie spacer, by „oczyćścić umysł” i na spokojnie przeanalizować sprawy, w których miała przed sądem reprezentować swoich klientów. Nie przeszkadzała jej w tym papuga, która zawsze po kilkunastu minutach latania grzecznie wracała do swojej właścicielki, dostając za to w nagrodę pomarańczę. Tym razem Alicja głowiła się nad sprawą, z którą zwrócił się do niej pewien znany reżyser. Był on oskarżony o zakłócanie ciszy nocnej na osiedlu w czasie swoich urodzin. W pewnym momencie Alicja spotkała w parku swoją największą przyjaciółkę Panią Barbarę Ciekawską. Barbara słyszała z gazet o sprawie reżysera, którą zajmuje się Alicja. Postanowiła więc dopytać Alicję o wszystkie fakty w sprawie. Jak myślisz, czy Pani mecenas powinna opowiedzieć swojej przyjaciółce o szczegółach sprawy swojego klienta?

Alicja Kauzyperda po porannym spacerze ze swoją papugą udała się do domu, żeby przygotować się do sprawy sądowej swojego klienta – znanego reżysera. Spakowała wszystkie potrzebne dokumenty oraz togę z zielonym żabotem. Zdolna papuga Mecenas pożegnała swoją właścicielkę, wypowiadając słowa: „In dubio pro reo!”. Jak myślisz, co symbolizuje zielony kolor żabotu Alicji? Czy słusznie określany jest jako “antagonista” żabotu prokuratorskiego? Czy wiesz, co oznacza łaciński zwrot wypowiedziany przez papugę?

Ostatecznie, Alicji Kauzyperdzie udało się przekonać sąd, że sprawca nie powtórzy nigdy więcej tego zachowania i że żałuje swojego czynu. Wdzięczny reżyser zadzwonił do Alicji i w podziękowaniu za jej profesjonalną pomoc, zaproponował jej pracę przy swoim nowym filmie. Jak myślisz, czy pani Alicja, będąc adwokatem, może podjąć pracę u znanego reżysera?

ZADANIA DO KAZUSU

- Czy Pani mecenas powinna opowiedzieć swojej przyjaciółce o szczegółach sprawy swojego klienta?
- Co symbolizuje zielony kolor żabotu Alicji?
- Jak myślisz, czy pani Alicja, będąc adwokatem, może podjąć pracę u znanego reżysera?

ODPOWIEDZI KAZUS 4

Zawód adwokata wymaga zachowania w tajemnicy wszelkich informacji, jakie uzyskuje w związku z prowadzeniem sprawy. Mówi o tym paragraf 19 Kodeksu Etyki Adwokackiej oraz art. 6 z ustawy Prawo o adwokaturze. Tajemnicą adwokacką objęte jest:

- Wszystko, o czym adwokat dowiedział się w związku z wykonywaniem obowiązków zawodowych.
- Materiały znajdujące się w aktach adwokackich.
- Wszystkie wiadomości, notatki i dokumenty dotyczące sprawy uzyskane od klienta oraz innych osób.

Pani adwokat Alicja Kauzyperda nie powinna mówić swojej przyjaciółce o szczegółach sprawy znanego reżysera.

Kolor żaboty różni się w zależności od zawodu prawniczego. Adwokaci noszą żaboty w kolorze zielonym. Symbolizuje on nadzieję dla oskarżonego.

Zasada *in dubio pro reo* jest ściśle powiązana z zasadą domniemania niewinności. Istotą tej zasady jest to, iż wątpliwości nie dające się usunąć w drodze czynności dowodowych sąd musi rozstrzygać na korzyść oskarżonego.

Alicja Kauzyperda, będąc adwokatem znanego reżysera, nie może podjąć się zaproponowanej przez niego pracy w jego nowym filmie. Zobowiązuje ją do tego Kodeks Etyki Adwokackiej. Rozdział V tego Kodeksu § 52 mówi: „Adwokat nie powinien dopuszczać do sytuacji, która uzależniałaby go od klienta [...]” Natomiast podjęcie pracy byłoby takim uzależnieniem.

POTRZEBNE AKTY PRAWNE

- UCHWAŁA NRA NR 2/XVIII/98 - ZBIÓR ZASAD ETYKI ADWOKACKIEJ I GODNOŚCI ZAWODU (KODEKS ETYKI ADWOKACKIEJ)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI Z DNIA 27 LISTOPADA 2000 R. W SPRAWIE OKREŚLENIA STROJU URZĘDOWEGO ADWOKATÓW BIORĄCYCH UDZIAŁ W ROZPRAWACH SĄDOWYCH.

KAZUS 5

Sędzia Stanisława Temidzka właśnie kończyła śniadanie, kiedy to nagle do drzwi jej domu zadzwonił dzwonek. Stanisława była zdziwiona, bowiem nikt zazwyczaj nie odwiedzał jej o tak wczesne porze. Tym większe było jej zdziwienie, kiedy po uchyleniu drzwi, jej oczom ukazał się elegancko ubrany, młody mężczyzna. Uśmiechnięty młodzieniec oznajmił, że z racji, iż Pani Temidzka uznawana jest w społeczności lokalnej za ogromny autorytet, to chciałby jej zaproponować członkostwo w nowo powstałej partii politycznej. Doświadczona Stanisława od razu odparła, że nieważne jak świetnych postulatów nie głosiłaby ta formacja, to prawo zakazuje jej przystąpienia do partii politycznej. Jak myślisz, dlaczego sędziowie nie mogą przynależć do partii politycznych? Czy Twoim zdaniem słusznie, że istnieje taki przepis?

Po niezwykle intrygującym poranku Stanisława udała się na spacer po parku. Była to dla niej forma odpoczynku, po wielogodzinnym analizowaniu akt spraw, w których miała sędzić. W parku natknęła się na swoją wieloletnią przyjaciółkę Elżbietę. Ta zaczęła opowiadać jej o swoim wnuczku, który właśnie rozpoczął studiowanie prawa i w przyszłości chciałby zostać sędzią. Elżbieta ma jednak wątpliwości, czy jej wnuczek nadawałby się na sędziego. Pyta więc Stanisławę, jakie cechy powinien mieć dobry sędzia. Co odpowiedziałbyś/ałabyś na miejscu Stanisławy?

Po spacerze na świeżym powietrzu sędzia Temidzka, zgodnie z harmonogramem dnia udała się do swojego sądu, gdzie orzeka już od 20 lat. Tym razem musiała orzec w sprawie mężczyzny, który był oskarżony o kradzież z włamaniem do apteki. Mężczyzna ukradł leki o wartości 3 tysięcy złotych. Jak sam twierdził przed sądem, zrobił to, ponieważ nie miał pieniędzy na leki dla swojej bardzo chorej córki. Mężczyźnie według przepisów kodeksu karnego grozi do 10 lat pozbawienia wolności. Jak myślisz, czy przy orzekaniu w takiej sprawie, sędzia Stanisława powinna kierować się rygorystycznie tylko „literą prawa”, czy również sumieniem oraz okolicznościami przestępstwa? Gdybyś był/była na miejscu Pani sędzi, to jaki wydałbyś/ałabyś wyrok i dlaczego?

ZADANIA DO KAZUSU

- Jak myślisz, dlaczego sędziowie nie mogą przynależć do partii politycznych?
- Jakie cechy powinien mieć dobry sędzia?
- Czy sędzia przy orzekaniu powinna kierować się wyłącznie „literą prawa”, czy również sumieniem oraz okolicznościami przestępstwa? Gdybyś był/była na miejscu Pani sędzi, to jaki wydałbyś/ałabyś wyrok i dlaczego?

ODPOWIEDZI KAZUS 5

Sędziowie nie mogą przynależać do partii politycznych, ponieważ jest to niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polski.

Według art. 178:

1. Sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.
2. Sędziom zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie odpowiadające godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków.
3. Sędzia nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Sędzia ma prawo posiadać własne poglądy, ale nie mogą one wpływać na wyrok. Musi on zachować apolityczność.

Cechy dobrego sędziego

Sędzia powinien być człowiekiem otwartym, uważnym, sprawiedliwym, roztropnym, umiejącym podejmować własne decyzje, odpowiedzialnym, wrażliwym na innych ludzi. Ponadto musi posiadać umiejętność analiz wszystkich okoliczności, a także umiejętność logicznego myślenia. Ważne cechy w tym zawodzie to również rzetelność i systematyczność w pracy.

Sędzia Stanisława nie powinna kierować się wyłącznie „literą prawa”. W orzekaniu o winie ważne są również okoliczności popełnienia przestępstwa oraz kierowanie się sumieniem. Każda sprawa jest inna, to od sędziów zależy, czy ktoś zostanie pozbawiony wolności, czy nie.

**POTRZEBNE
AKTY PRAWNE**

- KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
- ZBIÓR ZASAD ETYKI ZAWODOWEJ SĘDZIÓW

KAZUS 6

Dochodziła godzina 6:00, kiedy to prokurator Docieklak delectował się filiżanką mocnej kawy. Przemysław wiedział, że czeka go długi dzień, ponieważ miał przed sobą sprawę sądową Dariusza Groźnego - przestępcy poszukiwanego przez kilka ostatnich lat. Groźny miał w swojej kartotece liczne rozboje i włamania. Co więcej, zajmował się uprowadzaniem, a następnie sprzedażą rasowych psów. Docieklak jako miłośnik psów, tym bardziej był zmotywowany, ażeby Groźnego dosięgła ręka sprawiedliwości. Prokurator spakował do teczki wszystkie ważne dokumenty, nasypał Nakazowi karmy do miseczki i udał się do sądu. Jak myślisz, czy osobiste zamiłowanie do psów powinno wpływać na nastawienie prokuratora Docieklaka do przestępcy?

Prokurator Docieklak świetnie poradził sobie w roli oskarżyciela publicznego w rozprawie. Dariusz Groźny za swoje czyny został skazany na wieloletnie pozbawienie wolności. Docieklak był bardzo dumny ze swojej pracy. Czuł niemal tę samą satysfakcję, jaką czuje zawsze w ringu boksterskim, kiedy to nokautuje przeciwnika. Została bowiem wymierzona sprawiedliwość przestępcy, który od lat ukrywał się przed wymiarem sprawiedliwości. Jak myślisz, czy dużą zaletą pracy prokuratora jest fakt, że stoi on zawsze po stronie prawa i porządku?

Resztę swojego dnia prokurator Docieklak spędził bardzo pracowicie. Musiał nadzorować prowadzenie trzech kolejnych śledztw. Przeprowadził przesłuchania dwóch oskarżonych. Odbył też spotkania z przedstawicielami organizacji międzynarodowych w kwestiach światowej współpracy w ściganiu przestępstw. Dla Przemysława priorytetem jest zaprowadzenie sprawiedliwości i ściganie złoczyńców wszędzie tam, gdzie to możliwe. Wyznaje on zasadę wypisaną na obroży psa Nakaza, czyli „dura lex, sed lex” („twarde prawo, lecz prawo”). Jak myślisz, jakimi cechami powinien odznaczać się prokurator, żeby sprawdzać się w tak intensywnej i zróżnicowanej pracy? Odpowiedzi na powyższe pytania udziel w formie pisemnej i graficznej.

ZADANIA DO KAZUSU

- Jak myślisz, czy osobiste zamiłowanie do psów powinno wpływać na nastawienie prokuratora Docieklaka do przestępcy?
- Czy dużą zaletą pracy prokuratora, jest fakt, że stoi on zawsze po stronie prawa i porządku ?
- Jak myślisz, jakimi cechami powinien odznaczać się prokurator, żeby sprawdzać się w tak intensywnej i zróżnicowanej pracy?

ODPOWIEDZI KAZUS 6

Sympatia do psów nie powinna mieć wpływu na pracę prokuratora Docieklaka. Prokurator nie może kierować się przede wszystkim emocjami, przychylnością czy nienawiścią w stosunku do oskarżonego. Jego osobiste zamiłowania do czworonogów w żaden sposób nie mogą wpłynąć na jego nastawienie do oskarżonego, zwłaszcza że ten dokonał wielu czynów zabronionych, które nie mogą pozostać nieosądzone.

Ogromną zaletą w pracy prokuratora jest to, iż stoi zawsze po stronie prawa i porządku. Jest to także jego obowiązek, który wynika ze ślubowania prokuratorowskiego. Prokuratura wypełnia swoje obowiązki w zakresie ścigania przestępstw oraz stoi na straży praworządności, a także działanie według zasad konstytucyjnych prowadzi do sprawiedliwego wyroku.

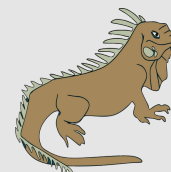
Prokurator powinien odznaczać się wieloma ważnymi cechami. Szczególnie należy zwrócić uwagę na jego usposobienie - powinien on być nieustępliwy i wytrwały. Zdolności, które należałoby, aby posiadał każdy prokurator to umiejętność logicznego myślenia oraz inteligencja. Prokurator musi się wykazywać podobnymi cechami jak sędzia, czyli być sprawiedliwy i obiektywny. Prokurator jest oskarżycielem, dlatego powinien być człowiekiem stanowczym. Powinien być dociekliwy jak detektyw. Nie może być nadmiernie ufny i musi być wnikliwy oraz umiejętnie konstruować pytania. Musi potrafić myśleć analitycznie, jak i syntetycznie.

**POTRZEBNE
AKTY PRAWNE**

- ZBIÓR ZASAD ETYCZNYCH PROKURATORA.

KAZUS 7

Komornik Krzysztof świetnie rozpoczął dzień, wypił pyszną kawę i żwawo ruszył do swoich obowiązków. Krzysztof Zabrał pojechał dziś do rodziny Pomorskich, niestety Pan Pomorski jest tak zadłużony, że komornik będzie musiał zabrać znaczną część majątku. Najmłodsze dzieci najbardziej boją się zabrania konsoli do gier - w końcu był to prezent od Mikołaja.

Dla Komornika takie wizyty są bardzo przykre, nie może wytrzymać, gdy widzi, że dzieci płaczą, gdy coś się im „zabiera”. Krzysztof Zabrał ma czwórkę dzieci, to stąd biorą się te myśli pełne empatii. Krzysztof waha się przed pójściem do pracy, wie, że Rodzina Pomorskich nie radzi sobie dobrze w czasie pandemii Covid-19. Trudności rodziny Pomorskich zaczęły się, gdy Pan Pomorski stracił przyjaciela w wyniku pandemii. Do tej pory korzystał z jego pomocy przy spłacaniu długów.

Komornik Zabrał nękany trudnymi myślami, postanawia przemoc się i wyrusza po odbiór należnego długu. Otwiera mu zdziwiony Pan Pomorski. Nie wierzył, że do niego też może przyjść komornik, do tej pory był bowiem człowiekiem majątnym. W momencie, gdy nasz Komornik przedstawił cel swojej wizyty, Pan Pomorski rzucił się do ucieczki, pobiegł do pokoju dziecięcego i zabarykadował drzwi, gdzie w środku były dzieci. Komornik nie wiedział, co się dzieje. Próbował dostać się do pokoju, żona Pomorskiego błagała, aby jej mąż otworzył drzwi, ten jednak nie reagował. Komornik Krzysztof stwierdził, że nie ma na co czekać, trzeba wyważyć drzwi, bał się o dzieci. Po otwarciu drzwi okazało się, że Pan Pomorski uciekł przez okno.

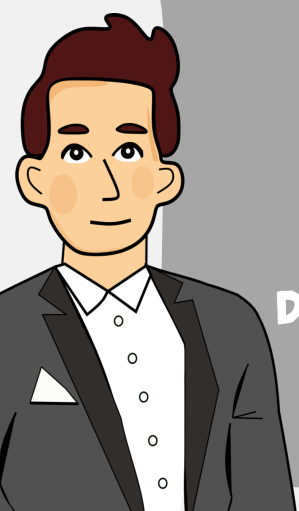
Komornik Krzysztof usiadł wieczorem w fotelu i stwierdził, że niepotrzebnie interweniował sam. Pan Pomorski został złapany. Wyjaśnił, że zabarykadował się przed komornikiem, ponieważ myślał, że ten przyszedł mu zabrać dzieci. „Przecież to nielogiczne, nie chciałem mu zabrać dzieci” - powiedział Krzysztof.

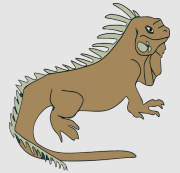
Policjanci wyjaśnili, że dzień wcześniej Pan Pomorski pił duże ilości alkoholu ze Stefanem G - przyjacielem, który opowiadał wszystkim, że komornik zabrał mu dzieci. Oczywiście nie było w tym prawdy, a komornik zajął jego majątek dlatego, że notorycznie zaciągał kolejne długi, nie spłacając poprzednich.

ZADANIA DO KAZUSU

- Napisz, kto Twoim zdaniem mógłby pomóc komornikowi podczas dokonywania czynności komorniczych?
- Jak można zmienić postrzeganie komornika w społeczeństwie? Komornik zabiera, czy oddaje to co się komu należy? Przekaż w formie graficznej pozytywny aspekt zawodu komornika w społeczeństwie.
- Napisz jakimi cechami według was powinien kierować się dobry komornik.

ODPOWIEDZI KAZUS 7

Krzysztof Zabrał mógł liczyć na asystę podczas dokonywania czynności, na przykład asystę policji.

Według Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2019 r.:

§ 2.

1.Policja udziela pomocy komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, jeżeli w toku wykonywania tych czynności komornik natrafi na opór, który utrudnia lub uniemożliwia mu wykonywanie tych czynności, albo jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że na taki opór natrafi.

2.Straż Graniczna udziela pomocy komornikowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, jeżeli w toku wykonywania tych czynności komornik natrafi na opór stawiany przez funkcjonariusza Straży Granicznej, który utrudnia lub uniemożliwia mu wykonywanie tych czynności, albo jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że na taki opór natrafi, a także w przypadku, gdy przedmiot egzekucji znajduje się na obszarze przejścia granicznego.

Cechy dobrego komornika według Kodeksu Etyki Zawodowej Komornika Sądowego:

- Komornik powinien cechować się bezstronnością.
- Powinien być uczciwy wobec dłużnika oraz konkurencji zawodowej.
- Komornik powinien wykonywać swoją pracę w sposób sprawiedliwy – podlega on tylko i wyłącznie prawu.
- Komornik powinien dochowywać tajemnicy zawodowej – nie udziela on poufnych informacji osobom z zewnątrz, a jeżeli udziela, to jest zobowiązany skontaktować się z właściwymi organami w celu ustalenia zakresu informacji.
- Komornik powinien wykonywać swoją pracę sumiennie – m.in. być skupionym na swoim zadaniu oraz wykonywać je w wyznaczonym terminie.

POTRZEBNE AKTY PRAWNE

- KODEKS ETYKI ZAWODOWEJ KOMORNIKA SĄDOWEGO
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI Z DNIA 15 MARCA 2019 R. W SPRAWIE UDZIELANIA POMOCY KOMORNIKOWI PRZEZ POLICJĘ LUB STRAŻ GRANICZNĄ PRZY WYKONYWANIU CZYNNOŚCI EGZEKUCYJNYCH

KAZUS 8

Prokurator Przemysław, tak jak co dzień rozpoczął poranek od solidnego treningu boksu. Tym razem jednak jego sparingpartnerem był niejaki Grzegorz Granatnik ps. Granat – żołnierz w stopniu podoficera. Po treningu opowiedział Prokuratorowi historię o tym, jak jeden z jego podwładnych żołnierzy zabrał jedną sztukę amunicji do karabinka na poligonie i wylądował w więzieniu.

Skowron dokończył trening i udał się na poranny lunch – tam spotkał swoją przyjaciółkę- która opowiedziała mu o swojej wczorajszej kłótni z sąsiadem. Koleżanka Prokuratora- Ewelina, ma własny sad - kilkanaście drzew owocowych w tym 3 jabłonie, 4 wiśnie i 2 grusze. Sąsiad Henryk zapukał wieczorem do jej drzwi i pokazał pełen kosz jabłek, które spadły na jego pole z drzew Eweliny, śmiejąc się i powtarzając: „były twoje, teraz moje”, Ewelina pomyślała - „złodziej!” i wykrzyknęła: „Oddawaj moje ligole!” Henryk odwrócił się na pięcie i uciekł, gruszek i wiśni już nie zbierał.

Prokurator odpowiedział Ewelinie co o tym myśli i poszedł wykonywać swoje obowiązki. Po drodze do Sądu spotkał jeszcze Janusza - ten, który pochwalił mu się, jak wyeliminował z życia publicznego znanego urzędnika z Pacanowa, który przyjął od niego „łapówkę”. Prokurator zamyślił się.

ZADANIA DO KAZUSU

- Za co i na jakiej podstawie żołnierz wylądował w więzieniu? Dlaczego zabieranie takich przedmiotów jest niebezpieczne? Co sądzisz o poszukiwaniu skarbów wykrywaczem metali, czy to legalne i bezpieczne?
- Co Prokurator mógł odpowiedzieć Ewelinie? Czy Henryk rzeczywiście był złodziejem, jeśli tak to dlaczego?
- Czym jest korupcja? Co takiego mógł osiągnąć Janusz i na podstawie jakich przepisów to zrobić, jak myślisz, czy przepis, który wykorzystał pomaga w zwalczaniu korupcji?

ODPOWIEDZI KAZUS 8

---

1. Zgodnie z art. 358 § 2 k.k. żołnierz, który samowolnie zabiera amunicję, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
2. Artykuł 109c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi obecnie, że kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia poszukuje ukrytych lub porzuconych zabytków, w tym przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Poszukiwanie zabytków bez zezwolenia nie jest legalne, poszukiwanie kluczy na plaży już tak, natomiast poszukiwanie wykrywaczem metali i odkopywanie np. materiałów po II Wojnie Światowej może stanowić niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia.
3. Henryk mógł zabrać sobie owoce, ponieważ spadły na jego grunt, nie był złodziejem - art. 148 k.c. (Owoce opadłe z drzewa lub krzewu na grunt sąsiedni stanowią jego pożytki).
4. Janusz w ramach prowokacji dał tzw. „łapówkę” jednemu z urzędników miejskich. Jeśli łapówka została przyjęta, a Janusz zawiadomił służby i ujawnił wszystkie okoliczności przestępstwa, zanim dowiedział się o tym organ, to nie podlegał karze. Janusz mógł się zatem chwalić, najprawdopodobniej urzędnik został skazany i pozbawiony stanowiska. (art. 229 § 6 k.k. - Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1-5, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte przez osobę pełniącą funkcję publiczną, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział).

POTRZEBNE AKTY PRAWNE

- USTAWA Z DNIA 6 CZERWCA 1997 R. KODEKS KARNY
- USTAWA Z DNIA 23 LIPCA 2003 R. O OCHRONIE ZABYTEKÓW I OPIECE NAD ZABYTEKAMI
- USTAWA Z DNIA 23 KWIETNIA 1964 R. - KODEKS CYWILNY.

KAZUS 9

„Jaki ciężki dzień...” pomyślała Pani Mecenas Alicja Kauzyperda, kiedy to zarzucona dokumentami w swojej kancelarii, starała się je jakoś uporządkować. Co więcej, cały czas do jej biura przychodzili kolejni klienci z wyjątkowo ciekawymi i niejednokrotnie ciężkimi sprawami. Pracy więc Pani adwokat miała dziś co niemiara. Alicja marzyła już o powrocie do domu, ażeby zobaczyć się ze swoją ukochaną papugą i obejrzeć ulubiony serial pt. „Wspaniałe dziesięciolecie”. Jej rozmyślania przerwał jednak kolejny klient, który wparował do kancelarii i wykrzyknął na powitanie: „Nazywam się Ferdynand Pechowy!” Alicja, słysząc nazwisko, obawiała się, że może ono źle wróżyć... I tak też się okazało, gdy Ferdynand przedstawił jej swoją historię.

Otóż tydzień temu, w środku nocy Pan Ferdynand został wyrwany z głębokiego snu, gdy w jego domu nagle rozległ się hałas. Jak się okazało, do domu włamał się rabuś, który był przekonany, że nie ma w nim właściciela. Przerażony Ferdynand postanowił działać szybko. Na początku zadzwonił na policję, jednak gdy usłyszał, że złodziej wchodzi po schodach, zbliżając się do jego sypialni, to postanowił stawić czoła napastnikowi. Traf chciał, że Ferdynand w swojej sypialni przechowywał zabytkowy pistolet maszynowy „Mors” z okresu II wojny światowej, który niegdyś podarował mu dziadek. Zanim włamywacz zbliżył się do jego sypialni, to Ferdynand wyszedł z niej pewnym krokiem, w rękach trzymając zabytkowego „Morsa”

Gdy włamywacz zobaczył właściciela mieszkania z pistoletem maszynowym, to natychmiast postanowił „ewakuować się” z mieszkania. Uciekając po schodach, pośliznął się jednak i poturbowany padł na podłogę, po chwili tracąc przytomność. W tym samym momencie, do mieszkania Ferdynanda wbiegli wcześniej wezwani policjanci. Pech chciał, że przestraszony Ferdynand nadal dzierżył w swych rękach pistolet. Co więcej, okazało się, że broń posiadana przez Ferdynanda była z prawnego punktu widzenia nielegalna.

ZADANIA DO KAZUSU

- Czy wiesz, czym jest obrona konieczna?
- Pomyśl, że wcielasz się w rolę sędziego w tej sprawie. Czy Twoim zdaniem Ferdynand powinien być srogo ukarany za obronę przed rabusiem?
- Czy fakt, że Ferdynand posiadał zabytkową broń nielegalnie, będzie miał tu znaczenie?

ODPOWIEDZI KAZUS 9

Obrona konieczna jest jednym z kontratypów, czyli okolicznością wyłączającą bezprawność czynu zabronionego. Dokonanie czynu w sytuacji obrony koniecznej oznacza, że sprawca nie będzie zań ścigany – czyn nie był bowiem bezprawny.

Według Kodeksu Karnego art. 25 § 1. Nie popełnia przestępstwa, kto w obronie koniecznej odpięra bezpośredni, bezprawny zamach na jakiegokolwiek dobro chronione prawem.

Właściciel mieszkania za tą sytuację nie powinien odpowiadać karnie, ponieważ jego czyny świadczą o odpięraniu zamachu złodzieja. Nie mamy prawa wtargnąć na czyjąś własność, bez zgody właściciela tak, jak zrobił to złoczyńca.

Zgodnie z artykułem 25 kodeksu karnego nie podlega karze ten, kto przekracza granice obrony koniecznej, odpięrając zamach polegający na wdarciu się do mieszkania, lokalu, domu albo na przylegający do nich ogrodzony teren lub odpięrając zamach poprzedzony wdarciem się do tych miejsc, chyba że przekroczenie granic obrony koniecznej było rażące. Pan Pechowy w ogóle nie użył swojej broni. Do wypadku doszło przez ogromne emocje, jak i niezdarność złodzieja.

Nielegalne posiadanie broni to przestępstwo przeciwko porządkowi publicznemu. Fakt użycia Morsa podczas obrony koniecznej nie wpłynie na okoliczność wyłączającą bezprawność w tej sytuacji. Ferdynand Pechowy odpowie natomiast za nielegalne posiadanie broni. W tym przypadku, jak stanowi art. 263 kk § 2 kk: kto bez wymaganego zezwolenia posiada broń palną lub amunicję, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

**POTRZEBNE
AKTY PRAWNE**

- USTAWA Z DNIA 6 CZERWCA 1997 R. KODEKS KARNY

KAZUS 10

Sędzia Stanisława jak co dzień rozpoczęła dzień od solidnej dawki kawy. Dziś zadzwoniła do niej córka, która żaliła się sędzi Temidzkiej na złe traktowanie przez swojego szefa. Córka Ania płakała całą noc, nie mogła poradzić sobie z tym że szef zagroził jej utratą pracy, jeśli będzie chciała przejść na tzw. zwolnienie lekarskie w związku z tym, że ma problemy z tarczycą. Ania pracowała jako sekretarka w dobrze prosperującej firmie, z pracodawcą łączyła ją umowa o pracę na czas określony - umowa ta obowiązywała jeszcze pół roku. Ania bardzo źle się czuła, problemy zdrowotne uniemożliwiały jej pracę, ciągle była senna, miała zawroty głowy. Ponadto leki, które przyjmowała, spowodowały jej znaczny przyrost na wadze i trudności z poruszaniem.

Szef Artur był człowiekiem zachłannym, liczył się dla niego tylko zysk - a ten generowała właśnie Ania. Kobieta jest sekretarką w firmie motoryzacyjnej i dzięki swoim umiejętnościom marketingowym miała duży wkład w promocję firmy. Ostatnio szef Artur postawił nawet baner z wizerunkiem Ani, uśmiechającej się i trzymającej w ręku tarczę hamulcową, przy jednej z głównych tras szybkiego ruchu. Choroba jednak postępowała, wzmagały się też haniebne działania szefa, który już od miesiąca pisał codziennie wraz z wykazem zadań do wykonania, krótką notkę o skandalicznej treści: „Jak tam zdrówko? Pamiętaj, masz czas, żeby schudnąć do maja. Jeśli tego nie zrobisz, moja kampania reklamowa upadnie, a Ty wylatujesz”, był już kwiecień - Ania nie miała szans na schudnięcie. Dziewczyna była pewna, że wyleci z pracy- z uwagi na dobre zarobki, chciała zaproponować szefowi kogoś z rodziny, na zastępstwo za nią. Wybrała Joasię - swoją kuzynkę. Szef rozwiązał więc z Anią umowę za porozumieniem stron i ogłosił konkurs na nową sekretarkę.

Kryteria, jakie brał pod uwagę to m.in.: wykształcenie- minimum średnie oraz doświadczenie w branży motoryzacyjnej. Te wymagania spełniała Joanna, pojawiła się jednak konkurentka - Ewa.

Ewa nie spełniła tych wymogów, miała podstawowe wykształcenie, ale wygrała konkurs piękności na Podkarpaciu. Obie kobiety zostały zaproszone na rozmowę rekrutacyjną. Problem polegał na tym, że Ewa faktycznie ją odbyła, natomiast do Joanny szef powiedział: „z Tobą brzydulo nie rozmawiam”, po czym zamknął drzwi na klucz. Ewa mimo braku kwalifikacji została zatrudniona na stanowisko sekretarki.

KAZUS 10

Tomasz - policjant, mąż Joanny zdenerwowany sytuacją, o której opowiedziała mu żona, jechał akurat samochodem, gdy nagle wyprzedził go samochód marki BRW, pędzący 160 km/h w terenie zabudowanym, przy szkole. Samochód obtarł Tomasa i urwał mu lusterko, a następnie potrącił rowerzystę. Jako doświadczony policjant, Tomasz ruszył w pościg za sprawcą. Jechał ponad 130 km/h swoim samochodem prywatnym i niestety ujął go fotoradar, a sprawcy nie udało mu się złapać.

Ten dzień był ciężki dla całej rodziny, sędzia Temidzka była przemęczona i zaczęła myśleć o dłuższych wakacjach...

ZADANIA DO KAZUSU

- Czy zachowanie Szefa wobec Ani wypełnia znamiona przestępstwa? Jeśli tak to którego? Uzasadnij odpowiedź.
- Co to jest dyskryminacja? Czy Joanna słusznie nie dostała się do pracy? Jak myślisz, czy szef mógł ją tak po prostu odesłać z kwitkiem?
- Czy Tomaszowi zostanie odebrane prawo jazdy? Uzasadnij odpowiedź.

ODPOWIEDZI KAZUS 10

---

1. Mobbing art. Art. 94³ § 2 kodeksu pracy

Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika, lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie, lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników. Spełnione przesłanki.

2. To przykład dyskryminacji bezpośredniej. Pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy.

3. Tomasz wykonał swój obowiązek, wynikający z bycia funkcjonariuszem publicznym. Prawo jazdy nie zostanie mu więc odebrane, ponieważ podjął czynności służbowe w czasie wolnym od służby - pościg za sprawcą wypadku. Zgodnie z ustawą o Policji - funkcjonariusz, dochowując obowiązków wynikających z roty złożonego ślubowania: „strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli”, powinien podjąć czynności służbowe także w czasie wolnym od służby.

POTRZEBNE AKTY PRAWNE

- USTAWA Z DNIA 26 CZERWCA 1974 R. KODEKS PRACY
- USTAWA Z DNIA 6 KWIETNIA 1990 R. O POLICJI